

AKTI TUNNISTAB KEHTETUKS:

Tlv m 10.06.2020 nr 15 [RT IV, 17.06.2020, 4 - jõust. 20.06.2020]

REDAKTSIOON:

Tlv m 22.05.2019 nr 18 [RT IV, 29.05.2019, 9 - jõust. 01.06.2019]

TALLINNA LINNAVALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn

3. mai 2006 nr 34

Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord

Määrus kehtestatakse Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3 p 2, § 30 lg 1 p 3 alusel ja kooskõlas Säästva arengu seaduse § 9 lg 2 p 3, Planeerimisseaduse § 9 lg 2 p 5, Ehitusseaduse § 13 Looduskaitse seaduse § 7, Tallinna Linnavolikogu 29. mai 2003 määrusega nr 35 kinnitatud Tallinna linna ehitismääruse § 5 lg 2 p 1, § 13 lg 1 p 5, Tallinna Linnavolikogu 3. märtsi 2005 määrusega nr 17 kinnitatud Tallinna haljastuse arengukavaga, Tallinna Linnavolikogu 25. augusti 2005 määrusega nr 45 "Puu raie- ja hooldusloikusloa andmise tingimused ja kord" § 12 lg 1 ja lg 6, Tallinna Linnavalitsuse 16. juuni 2004 määrusega nr 61 kinnitatud Detailplaneeringu eskiisi ja detailplaneeringu koostamise ning vormistamise nõuete p 7.3, Tallinna Linnavalitsuse 5. septembri 2001 määrusega nr 99 kinnitatud Tallinna linna haljastute klassifikatsiooni ja hooldusnõuete p 2.2, 2.3, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1 ja Eesti Standardi EVS 811:2002 p 7.1.

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise korra põhimõtted

(1) Puittaimestiku (dendroloogilise) ja haljastuse inventeerimise kord (edaspidi kord) määrab kindlaks inventeerimise eesmärgid ja meetodika (juhendid) puittaimede hindamiseks Tallinna haldusterritooriumil, inventeerimise teostajate kvalifikatsiooni, samuti tingimused inventeerimise tulemuste vormistamiseks ja kõrghaljastuse olemasoleva seisundi määramiseks.

(2) Vajadusel määrab täiendavad tingimused inventeerimiseks Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet.

[RT IV, 29.05.2019, 9 - jõust. 01.06.2019]

(3) Puittaimestiku (dendroloogilise) ja haljastuse inventeerimine on kohustuslik läbi viia detailplaneeringute ja ehitusprojektide menetlemisel aladel, millel kasvavad puittaimed ja kaitsealused taimeliigid.

(4) Inventeerimine kajastab inventeeritava alal looduskaitsealisi väärtusi (kaitstavad ja ohustatud liigid ning kooslused) ja nende elupaiku.

(5) Linnavalitsuse kehtestatud Tallinna linna haljastute klassifikatsiooni ja hooldusnõuete alusel määratud I ja II astme hooldusintensiivsusega haljasaladel võib inventeerimist teha vaid taimede vegetatsiooniperioodil. Erandjuhtudel tehakse inventeerimist ajal, mil ilmnevad taimedele iseloomulikud määramistunnused (nt õied, viljad).

(6) Inventeerimist võib teostada loodusteadusliku või maastikuarhitektuuri ülikooli- või sellega võrdsustatud haridusega spetsialist, kes on eriala omandamisel läbinud dendroloogia kursuse. Vajalik on puittaimede tundmine ja soovitatav eelnev töökogemus. Vajadusel tuleb puude, põõsaste ja teiste taimede määramise kahtluste korral kaasata töösse teisi eriala spetsialiste.

§ 2. Kasutatavad mõisted

Korras on kasutatud mõisteid järgmises tähenduses:

1) Aed – krundil paiknev inimloodud maastikuarhitektuurne objekt.

2) Haljastus – kultuurmaastiku looduslik või inimtekkeline taimkate, mis toimib keskkonnakaitseliselt ja esteetiliselt.

3) Haljastuslik objekt – inventeerimise käigus kirjeldatav puit- või rohttaimtaim või taimede kogum, sealhulgas ka kaitsealune liik.

4) Haljastu – asulas paiknev avamaataimedega ala, millel on keskkonnakaitseline ja/või esteetiline tähtsus. Haljastusse kuuluvad aiad, pargid, puisteed, haljakud, elurajoonide ja magistraalide haljasalad, kalmistud, parkmetsad; sellesse ei kuulu katmikalad, siseruumides olevad talveaiad ega konteinerhaljastus.

5) Haljasala – haljak, muruväljak, pargist väiksem inimloodud haljastatud ala.

6) Haljak – väike haljasala.

7) Kasvukohatüüp iseloomustab mulda ja veerepiimi ning kannab enamasti mõne antud kasvukohale iseloomuliku taime nime, näiteks pohla kasvukohatüüp, jänese kapsa kasvukohatüüp või ka üldisemat nime nagu lodu kasvukohatüüp, siirdesoo kasvukohatüüp. Metsakasvukohatüüpe eristatakse praegu 25, on võimalik eristada ka arvukaid üleminekutüüpe.

8) Liaan – puitunud või poolpuitunud pika varrega taim, mis vajab ülespoole kasvamiseks tuge. Iseloomulik on kiire pikkuskasv.

9) Liitus - puuvõrade või puistu võrastiku liitumuse määr. Võrade liitus leitakse jagades võraprojektsioonide summa prooviala pindalaga. Liitust väljendatakse protsentides või kümnendmurruna. Kui puistut ülalt vaadates varjavad ta võrad 30% maapinnast, on selle liitus 30% või 0,3. Võrade ülitiheda liituse korral ulatuvad võrad üksteise sisse, tiheda, ehk täisliituse puhul puutuvad üksteist, laheda liituse puhul on võradel väikesed, hõreda liituse puhul suured vahed.

10) Mets – puittaimestiku kasvukoht pindalaga 0,5 ha või enam, mis vastab vähemalt ühele alljärgnevatest nõuetest: 1) seal kasvavad puud kõrgusega vähemalt 1,3 m ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti; 2) seda majandatakse puidu ja teiste metsasaaduste saamiseks või seal säilitatakse puittaimestikku looduskaitseelisel eesmärgidel ja/või puhkeotstarbeliseks kasutamiseks.

11) Metsaosa – Sihtide, kraavide, teede jõgede ojade või teiste joonelementidega eraldatud metsa osa e. metsa kvartal.

12) (Metsa)eraldis - terviklik metsaosa, mis on oma päritolu, koosseisu, vanuse, rinnaspindala, kõrguse, tagavara ja metsakasvukohatüübi osas kogu ulatuses piisavalt ühetaoline ühesuguste hooldusvõtete rakendamiseks. Pindala üldjuhul mitte väiksem kui 1000 m², linnas eraldisena mitte väiksem kui 500 m². Eraldis võib olla osa puistust.

13) Metsamaa - maakatastrisse metsamaa sihtotstarbega kantud maa-ala; linnas on enamasti metsa ala sihtotstarbeks sotsiaalmaa.

- 14) Park – mitmekesise taimkattega inimloodud haljasala, maastikuarhitektuuri objekt ja oluline asula (linna) haljastuse element arhitektuursete vormide ja haljastusega.
- 15) Poolpõõsas – ainult varre alusel puituv ja korgistuv puittaim.
- 16) Puhmas ehk kääbuspõõsas – noorelt paljude lühiealiste harudega asenduva peateljega puittaim, mis levib tihti edasi võsunditega. Harud vahetuvad tavaliselt juba 3–10 aasta järel.
- 17) Puistu - ühtlase iseloomuga metsaosa.
- 18) Puistu koosseisukordaja - näitab ühe või teise puuliigi tüvepuidu osatähtsust tagavaras. Enamasti väljendatakse koosseisu valemiga. Näiteks 70Ku20Ks10Hb tähendab, et 70% puistu tagavarast moodustab kuusepuit, 20% kasepuit ja 10% haavapuit. Puhtpuistus kasvab vähemalt 90% ühte liiki puid, segapuistus kaks või enam liiki.
- 19) Puistu rinnaspindala - kõikide tüvede rinnaspindalade summat ühel hektaril nimetatakse puistu rinnaspindalaks, puistu rinnaspindala arvutatakse rinnete kaupa. Praktikas määratakse puistu rinnaspindala tavaliselt relaskoobi abil.
- 20) Puistu tagavara ehk tüvemaht - tüvepuidu maht puistus pinnauhiku (hektari) või eraldise kohta. Tagavara arvestatakse tihumeetrites (1 tm on 1 m³ puitu, ilma õhuvahedeta).
- 21) Puistu tekkeviis - võib olla puistul generatiivne (puude paljunemine on toimunud seemnetest) või vegetatiivne (puud on uuenenud kännuvõsust, juurevõsust või juurdunud okstest). Samuti eristatakse kas puistu on tekkinud looduslikult või on istutatud või külvatud (kultuurpuistu).
- 22) Puistu tihedus - näitab puude arvu hektaril.
- 23) Puittaim – puituvate ja korgistuvate vartega taim: puud, põõsad, liaanid, puhmad.
- 24) Puu – pikaalalise peateljega (tüvega) puittaim; tüve eluiga on kümnetest tuhandete aastateni.
- 25) Puu kõrgus - mõõdetakse tüve juurekaelast kuni ladvatipuni.
- 26) Puu (tüve) läbimõõt (rinnasdiameeter) - mõõdetakse juurekaelast 1,3 meetri kõrguselt. Puistu kirjeldamisel määratakse igale koosseisu valemis olevale puuliigile keskmine kõrgus ja läbimõõt.

27) Puu (tüve) rinnaspindala - üksiku puu või tüve ristlõikepindala 1,3 meetri kõrguselt.

28) Puude rühm – väiksem puude kogum, mille võrad on sageli liitunud.

29) Põõsas – madalalt tüveharudeks ehk tüvikuteks harunev puittaim.

30) Põõsaste rühm – enam kui ühest istutatud põõsast koosnev kogumik või kuni 50 m² suurune looduslikult tekkinud põõsaste kogum.

31) Põõsastik – ulatuslikuma pindalaga (üle 50 m²) looduslikult tekkinud põõsaste kogum.

32) Rinded - ligikaudu ühel kõrgusel asuva võrastikuga puude kogumid, mis esinevad sagedamini erivanuselistes puistutes. Metsas eristatakse puu-, põõsa-, puhma-, rohu- ja sambla-samblikurinnet, samuti ülarinnet (rindeid) ja alusmetsa.

Rinnetena eristatakse:

1) Esimene rinne - puistu suurima kõrguse ja tagavaraga rinne, mille täius on vähemalt 30 %. Esimene rinne loetakse puistu põhiringeks;

2) Teine rinne - puud, milleine kõrgus on vahemikus 25...75 % esimese rinde keskmisest kõrgusest, kusjuurkusjuures rinde keskmine kõrgus on vähemalt 4 m;

3) Järeikasvu rinne - puud, on kuni 4 m või alla 25% teise rinde või selle puudumise korral esimese rinde keskmisest kõrgusest ja millest võib loota tulevikupuude kasvu;

4) Üksikpuude rinne - koosneb puistu põhiringest suurematest puudest. Ie jäetud seemnepuud või eelmisest metsapõlvest säilinud üksikud puud, mille täius osäilinud üksikud puud, mille täius on alla 30 %;

5) Surnud puude rinne - püstites või ka puhtkuusikutes. Tavaline kahe- ja kolme- rinne puistu on arukaasik kuuse teise rindega või ka kuusik, kus nii esimeses kui teises rindes on kuusk.

33) Täius on suhtarv, mis näitab rinde puude poolt kasvuruumi kasutamist puistus. Täiuse määramiseks võrreldakse puistu tegelikku hektaritagavara või rinnaspindala nn. standardtabelites antuga. Kui puistu hektaritagavara on näiteks 140 tm, sama kõrguse ja vanuse juures peaks see tabeli järgi olema aga 200 tm, siis on puistu täius $140 : 200 \times 100 = 70$. Umbes sama otstarvet täidab praktiliselt üksnes noorendike korral kasutatav liitus ja kõikjale sobiv tihedus.

34) Võra ehk puukroon - puu (ka põõsa) oksastik.

35) Vääriselupaik - kaitset vajav ala tulundus- ja kaitsemetsas, kus tõenäosus ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemiseks on suur.

2. peatükk

PUITTAIMEDE HINDAMISE METOODIKA

§ 3. Inventeerimine detailplaneeringualal

Puittaimede inventeerimine detailplaneeringute aladel hõlmab kogu koostatava detailplaneeringu ala, vajadusel ka külgnevaid alasid, mis on seotud tehnovõrkude või juurdepääsuteede lahendusega. Eesmärgiks on selgitada välja puude, puude rühmade, puistute, metsade ja/või metsaosade säilitamise ja kaitse alla võtmise vajadus ning lähtuvalt sellest hoonestusala ja tehnilise infrastruktuuri paiknemise võimalused.

§ 4. Inventeerimine ehituskrundil

Puittaimede inventeerimise eesmärgiks ehituskrundil on määratleda olenevalt kõrghaljastuse väärtusest täpselt hoonete ja/või rajatiste paiknemine krundil selliselt, et säiliks väärtuslik kõrghaljastus ning arvestatakse väärtuslike puude võra ja juurestiku ulatusega.

§ 5. Inventeerimine pargis ja haljasalal

Puittaimede inventeerimise eesmärgiks pargis ja haljasalal on selgitada puittaimede seisukord ja raiete vajadus parkide ja haljasalade renoveerimiseks ja/või rekonstrueerimiseks.

§ 6. Välitööd

(1) Dendroloogilise inventuuri teostamisel viiakse läbi välitööd, mille käigus kaardistatakse ja hinnatakse inventeeritava alal esinev haljastus.

(2) Välitööde käigus teostatakse järgmised tööd:

1) määratakse puittaimeliik ja võimalusel korral sellest madalam taksonoomiline ühik (alamliik, teisend, vorm või kultivar);

2) mõõdetakse tüve rinnasümberrõõrt 1,3 m kõrguselt, mis arvutatakse vajadusel ümber tüve rinnasdiameetriks või ebasümmetrilise tüvega puudel mõõdetakse diameeter iseloomulikus suunas;

3) kui puu on hargnenud allpool 1,3 m, antakse eraldi puu harude ümbermõõdud. Võib anda ka eraldi puu ümbermõõdu juurekaelal, kuid alati märgitakse, et tegemist on ümbermõõduga juurekaelal;

4) suuremate, haruldaste, looduskaitse all olevate, kultuurilooliselt olulistel isenditel mõõdetakse puu kõrgus. Parkides ja haljasaladel mõõdetakse kõikide puude kõrgus;

5) mõõdetakse võra suurim läbimõõt või 4 mõõdet tüvest põhiilmakaarte suunas ja kantakse võra kontuur alusplaanile. Suure puu all kasvavaid väiksemaid puid üldjuhul alusplaanile ei kanta ning neid kirjeldatakse määruse lisas 1 esitatud taksonite numereeritud nimekirja märkuste lahtris;

6) antakse puittaimele (rühmale) haljastuslik väärtushinnang vastavalt paragrahvile 7;

7) parkides ja haljasaladel üksikult asetsevatel põõsastel mõõdetakse läbimõõt ja vajadusel ka kõrgus, rühmas asuvate põõsaste puhul antakse ainult rühma läbimõõt.

(3) Inventeeritaval alal määratakse kaitstavate loodusobjektide liigid ning nende elu- ja kasvukohad.

(4) Puistute, metsade ja/või metsaosade puhul määratakse igal eraldisel liigiline koosseis, koostisliigi keskmine vanus (vajadusel põlvkondade eristamisega) ja kõrgus, rinnasdiameeter, täius, tagavara ning metsakasvukohatüüp. Antakse eraldisele haljastuslik väärtushinnang antud kohal vastavalt § 7 lõikele 3 ning esitatakse soovitatavad hooldusvõtted.

(5) Välitööd vormistatakse vastavalt 3. peatükile.

(6) Inventeerimise illustreerimiseks võib vajadusel kasutada fotosid näidates alusplaanil pildistamise koha ja suuna.

§ 7. Väärtushinnang

(1) Puule, puude rühmale, puistule, metsale ja/või metsaosale ning põõsale antakse väärtushinnang (määratakse väärtusklass), mis sõltub puittaimeliigist, (taksonoomilisest kuuluvusest), mõõtmetest, vanusest, sanitaarsest ja esteetilisest seisukorrast ning kasvukohast. Antud hinnang määrab puu, puude rühma, puistu, metsa, metsaosa või põõsa tuleviku.

(2) Puud jaotatakse väärtushinnangute järgi järgnevalt:

1) Eriti väärtuslik puu (I väärtusklass) – dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate puuliikide eriti suured ja elujõulised eksemplarid. Puud, mis on dendroloogilised haruldused või mis omavad ajaloolist või kultuuriloolist väärtust. Samuti looduskaitse all olevad puud. Kindlasti säilitada.

2) Väärtuslik puu (II väärtusklass) – dekoratiivne, pikaealine ning mehhaanilistest vigastustest, haigustest või kahjuritest kahjustamata (või väikese kahjustusega) puu. Dekoratiivsete, haigus- ning kahjurikindlate ja pikaealiste puuliikide noored elujõulised eksemplarid. Haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud puu. Omab olulist maastikulist ja ökoloogilist tähtsust. Säilitada.

3) Oluline puu (III väärtusklass) – dekoratiivne või pikaealine ning väheste mehhaanilistest vigastustest, haiguste- või kahjuritunnustega, kuid veel elujõuline (juurdekasvu omav) puu. Puu, mis on osa ökoloogiliselt efektiivsest haljastusega kohast Võimalusel säilitada.

4) Väheväärtuslik puu (IV väärtusklass) – puu, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat puud. Puu, mis on oma eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu. Puu, mis on allasurutud seisundis. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik puu, mida võib säilitada kui biomassi, kuid mis on soovitatav likvideerida või asendada väärtuslikumate puuliikidega. Võib likvideerida.

5) Likvideeritav puu (V väärtusklass) – haige elujõuetu, ohtlik puu, ning millel on antud kohal väike ökoloogiline tähtsus. Puu, mis on kuivanud, tugevasti kahjustunud varju, linnatingimuste, põlemise, mehhaaniliste vigastuste jms. tõttu. Puu, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi puid või muud haljastust. Kuulub väljaraiumisele.

(3) Puistud (k.a. metsad ja metsaosad) jaotatakse väärtushinnangute järgi järgnevalt:

1) Eriti väärtuslik puistu (I väärtusklass) – puistu, kus enamuse moodustavad dekoratiivsed, pikaealised ja haiguskindlad puud. Puistu, mis on haruldane tekkeviisilt, koosseisult, kasvukohatüübilt, vanuselt ning omab ajaloolist või kultuuriloolist tähtsust. Looduskaitse all olevad metsaosad. I kaitsekategooria kaitsealuste taimeliikide kasvupaigad või loomaliikide elupaigad, võtmebiotoobid. Säilitamisel rakendada vajadusel lisameetmeid, s.h. mitte muuta lähemas ümbruses ökoloogilisi faktoreid. Säilitada tervikuna!

2) Väärtuslik puistu (II väärtusklass) – puistu, kus on elujõulised ja/või tähelepanuväärsete dekoratiivsete iseärasustega puud. Parkmetsadena istutatud metsaosad. Omavad suurt ökoloogilist, esteetilist ja/või kultuuriloolist väärtust, vääriselupaigad. Linnatingimustes haruldase koosseisu, rindelisuse või

kasvukohatüübiga metsaosad. Säilitada tervikuna või suurte puurühmadena.

3) Oluline puistu (III väärtusklass) – dekoratiivne või pikaealine ning väheste mehhaanilistest vigastustest, haiguste- või kahjuritetunnustega, kuid veel elujõuline (juurdekasvu omav) puistu. Samuti dekoratiivsete, haigus- ning kahjurikindlate ja pikaealiste puuliikide noored elujõulised eksemplarid neile sobivas kasvukohas. Puistu, mis osaleb antud kohal ökoloogiliselt efektiivse haljastuse (kaitseistandikes, kruntide ja elurajoonide vahelistes piirdeistandikes, tänavahaljastuses, metsa rajatud elurajoonis krundi kõrghaljastuse) moodustamisel. Võimalikult säilitada, likvideerimisel kompenseerida vastavalt raielubade andmise korrale.

4) Väheväärtuslik puistu (IV väärtusklass) – lühiealistest liikidest koosnev, tihe ja hooldamata. Puistu, milles kuni pooled puudest on oma eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslikest puuliikidest koosnev puistu, mida soovi korral võib säilitada kui biomassi, kuid mis on otstarbekas likvideerida ja asendada väärtuslikumate puuliikidega.

5) Likvideeritav puistu (V väärtusklass) – haigete, kuivanud ja elujõuetute puudega puistu, omab väikest ökoloogilist tähtsust. Tugevasti kahjustunud põlemise, mehhaaniliste vigastuste jms. tõttu, või milles on üle poolte puudest oma eluea lõpul kas vanuse või kahjurite või haigustest tingitud kahjustuste tõttu. Kuulub vajadusel raiumisele.

(4) Põõsad jaotatakse väärtushinnangute järgi järgnevalt:

1) Eriti väärtuslik põõsas (I väärtusklass) - dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate põõsaliikide eriti suured (ja elujõulised) eksemplarid. Looduskaitsealune põõsaliik ja dendroloogiline haruldus. Kindlasti säilitada.

2) Väärtuslik põõsas (II väärtusklass) –elujõuline ja/või tähelepanuväärsete dekoratiivsete iseärasustega põõsas; haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud leht- või okaspõõsas. Omab ökoloogilist ja ruumilist väärtust. Säilitada samas seisundis. Rühmad säilitada tervikuna või suurte rühmadena..

3) Oluline põõsas (III väärtusklass) – haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud või linnatingimustele vastupidav ja talvekindel ala ilmestavat ja keskkonda parandavat tähtsust omav leht- või okaspõõsas, mille dekoratiivsed omadused on vähenenud. Võimalusel säilitada ja noorendada..

4) Väheväärtuslik põõsas (IV väärtusklass) – lühiealine isekülvne või võsundiliselt levinud põõsas, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt/sordiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat haljastust.

Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik põõsas, mida soovi korral võib säilitada kui biomassi. Võib likvideerida.

5) Likvideeritav põõsas (V väärtusklass) – põõsas, mis on tugevasti kahjustunud varju, kahjurite, põlemise, mehaaniliste vigastuste jms. tõttu. Samuti põõsas, mis on haige, elujõuetu ning omab väikest ökoloogilist tähtsust. Põõsas, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi põõsaid või muid haljastust. Võib likvideerida.

(5) Puude likvideerimine ja kompenseerimine toimub vastavalt Tallinna linnas kehtestatud korrale.

3. peatükk

VORMISTAMINE

§ 8. Inventariseerimise kasutatav alusplaan

(1) Inventeerimisel kasutatakse topo-geodeetilist alusplaani (edaspidi alusplaan), mis on vastavalt situatsiooni keerukusele põhiliselt mõõtkavas 1:500. Erandina võib väiksemapindalalistel objektidel kasutada mõõtkava 1:200 või suurepindalalistel objektidel (üle 10 hektari) mõõtkava 1:1000.

(2) Alusplaanina kasutatakse sama topo-geodeetilist alusplaani, mida kasutatakse detailplaneeringu jooniste või ehitusprojekti asendiplaani koostamisel.

(3) Alusplaan peab olema mõõdistatud litsentseeritud maamõõdufirma poolt ja see ei tohi olla vanem kui 1 aasta.

§ 9. Joonise vormistamine

(1) Välitööde põhjal koostatakse puittaimestiku (dendroloogiline) ja haljastuse plaan (edaspidi plaan) paragrahvi 8 lõikes 1 nimetatud mõõtkavas ning määruse lisade 4, 5 ja 6 näidiste eeskujul. Plaanil peavad olema märgitud kõik puud ja/või puude rühmad, puistud ning metsaosad (eraldised). Plaanile tuleb märkida puu võra kontuur.

(2) Inventeerija kannab haljastusplaanile kõik üksikpuud, mille rinnasdiameeter (diameeter 1,3 m kõrgusel juurekaelast on üle 8 cm, mida ei ole eelnevalt kandnud alusplaanile mõõdistaja. Erandina kannab inventeerija haljastusplaanile puud, mille diameeter on väiksem kui 8 cm, kui tegemist on dendroloogiliste haruldustega ja/või noorte istutatud puudega.

(3) Juhul kui alusplaanile on kantud puid, mida looduses enam ei eksisteeri, on vajalik teha vastav märke haljastusplaanile ja tabelisse vastavalt määruse lisale 1.

(4) Metsamaade (k.a. sotsiaalmaa sihtotstarbega metsa ala) hindamiseks kantakse alusplaanile kõigi eraldiste piirid. Eraldised tuleb piiritleda vastavalt metsaseadusele ja metsa korraldamise juhendile. Metsamassiivist eraldi seisvad üksikpuud, puuderead ja –rühmad kantakse plaanile iseseisvalt.

(5) Puu tähise juurde märgitakse järjekorra number ja võimalusel lühend puu nimest vastavalt lisale 7.
Näiteks: arukask - 1, 2, 3 .... ja KsA.

(6) Metsamaa (k.a. sotsiaalmaa sihtotstarbega metsa ala) korral kantakse plaanile eraldise piir ning eraldise kontuuri sisse märgitakse lisas 7 toodud lühenditega puistu koosseis, täius ja kasvukohatüüp ja tähistatakse eraldi numbriga. *Näiteks:* 60Ks40Ku, t 80 – AN, st sookase-kuuse segapuistu, mille täius on 80, angervaksa kasvukohatüübis. Lisatakse ka puistu keskmine kõrgus, näiteks: H-16m.

(7) Plaani või seletuskirjas esitatakse vastavalt lisadele 1 ja 2 tabelina lühendite või numbrite tähendused.

(8) Plaanile kantakse vabalt valitud tingmärgiga kaitsealuse loodusobjekti elu-, kasvu- või levikukoht, lisades tingmärgi seletuse.

(9) Plaan vormistatakse paber kandjal või digitaalselt. Mõlemal juhul peab inventeerija paber kandjal joonise allkirjastama.

(10) Plaanile kantakse põõsad ja -rühmad vastavalt nende laiusele ning lisatakse vastavalt lisale 7 nime lühend või number. Mitmeliigiliste põõsarühmade puhul märgitakse kõik liigid ja nende arv rühmas.
Näiteks: 9EnT4Lum 2LdP - st. 9 taraenelat, 3 lumemarja, 2 punast leedrit.

(11) Puittaimede haljastuslik väärtus eristatakse järgmiste värvidega:

1) I väärtusklass – punase värviga;

2) II väärtusklass – sinise värviga;

3) III väärtusklass – rohelse värviga;

4) IV väärtusklass – kollase värviga;

5) V väärtusklass – pruuni värviga.

§ 10. Seletuskiri

(1) Seletuskiri koosneb järgmistest osadest:

- 1) sissejuhatus;
- 2) metoodika;
- 3) uuritava ala puittaimestiku üldandmed;
- 4) väärtushinnangud (eraldi üksikpuude, puude rühmade, metsaosade, põõsaste ja põõsarühmade kohta);
- 5) alal kasvavate kaitstavate loodusobjektide liik ja kaitsekategooria;
- 6) järeldused;
- 7) ettepanekud;
- 8) kokkuvõte.

(2) Seletuskirja lõppu märgitakse selle koostamise kuupäev, koostaja või koostajate nimed ja allkirjad ning nende kontaktandmed. Seletuskirjale peab olema lisatud inventeerija erialast haridust tõendava dokumendi koopia.

(3) Ettepanekutes esitatakse lähtuvalt puittaimestiku ja haljastuse seisundist kindlad märkused või soovitusel, millised puud, puude rühmad, metsaosad ja/või puistud tuleb likvideerida ning millised kasvama jätta. Tuleb ettepanekud väärtuslike puittaimede säilitamiseks ja hoolduseks. Anda loetelu liikidest, mida sobib kasutada antud looduslikes tingimustes olemasoleva kõrghaljastuse täiendamiseks või rekonstrueerimiseks, samuti väheväärtuslike puittaimede asendamiseks sobivate liikide või sortidega. Kaitsealuste liikide esinemise korral esitada soovitatavad nõuded kasvukohale.

(4) Seletuskirjas tuleb tuua eraldi välja nimekirjad/tabelid, millest üks annab ülevaate uuritava ala liigilisest koosseisust (ehk puittaimede taksonite nimekiri) eesti keeles ladinakeelsete vastetega, kus on kokkuvõtlikult ära toodud kõik esinevad liigid. Tabel koostatakse vastavalt lisale 1. Teises spetsiifilisemas tabelis esitatakse haljastuslike objektide (puittaimede ning puittaimederühmade) numereeritud nimekiri, kus igale numbrile

järgneb taksoni eestikeelne nimetus; puu rinnas-ümberrõõm 1,3 m kõrguselt (kui on tegemist mitmeharulise puuga tuleb ümberrõõm esitada sümboli "&" abil; puu rühmas aga semikooloni abil); I ja II hooldusklassi kuuluvate alade inventeerimisel puu kõrgus või puude rühmas kõrgusvahemik; haljastuslik väärtusklass (I-V) ning märkused. Tabel koostatakse vastavalt lisale 1. Puistute (metsamaa, sotsiaalmaa) puhul lisatakse eraldiste kirjeldused (tekkeviis, koosseis, kasvukohatüüp, boniteet, diameeter, täius, järelkasv, alusmets, kinnistu number) ja kasutatud lühendite selgitus. Andmed kantakse metsaeraldiste lisas 3 antud takseerikirjelduste tabelisse. Tabelis olevad lühendid tuleb ära tuua seletuskirjas.

(5) Seletuskirjas tuleb tuua hooldamise põhimõtted (*Näiteks:* metsa lubatava harvendamise põhimõtted, eelistatavad liigid jmt.).

(6) Seletuskirjale tuleb lisada välitööde põhjal topo-geodeetilisele alusplaanile koostatud joonis, kus on näidatud puu, puude rühma, puistu, metsa ja/või metsaosade väärtusklass, järjekorra number või tähis.

4. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 11. Rakendamine

(1) Tallinna Linnaplaneerimise Amet koostöös Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametiga kontrollib puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise vastavust käesolevale korrale.

[RT IV, 29.05.2019, 9 - jõust. 01.06.2019]

(2) Kaitsealustes parkides läbiviidud inventuuri tulemused esitab inventeerija kaitseala valitsejale seisukoha võtmiseks.

§ 12. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 8. mail 2006.

Jüri Ratas
Toomas Sepp
Linnapea Linnasekretär

Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006 määruse nr 34

“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord“

LISA 1

Taksonite (puittaimede) numereeritud nimekirja tabeli näide:

Jrk. Nr.	Takson (liik või liigisisene ühik)	Haljastuslik objekt
1	sookask	üksikpuu
2	raagremmelgas	puude rühm
3	hall (valge) lepp	puude rühm
4	harilik vaher	üksikpuu
5	sanglepp (must lepp)	puude rida

*Käesoleval tabelil on illustreeriv iseloom.

Toomas Sepp
Linnasekretär

Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006 määruse nr 34

“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord“

LISA 2

Puittaimede (taksonite) nimekirja tabeli näide:

Jrk. Nr.	Kodu-maisus	Taksoni eestikeelne nimi	Taksoni teaduslik nimi
1		Kask, aru-	<i>Betula pendula</i>
2		Vaher, harilik	<i>Acer platanoides</i>
3		Vaher, harilik, punaste lehtedega kultivar	<i>Acer platanoides</i> ‘Schwedleri’

*Käesoleval tabelil on illustreeriv iseloom.

Toomas Sepp
Linnasekretär

Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006 määruse nr 34

“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord“

LISA 3

Metsaeraldiste takseerikirjelduste tabeli näide:

Eraldis, Rin-	Koosseis	Kasvu- kohatüüp	Boni- teet	Vanus a	Kõrgus m	Diamee- ter cm	Tagavara tm			Soovitav väljaraie %
							Täius	ha-1 eraldisel	ha-1 eraldisel	
4	1	SL	4				70	185	184	
1,00 ha	85	MÄ		120	18	36			156	5
	5	KS		50	16	20			10	10
	5	HB		40	16	18			9	60
	5	TA		70	15	24			9	
	2						30	40		
	100	TA		45	12	12			39	50

Täius ja vanus ebaühtlased. Alm. tihe SP, KL. Surnud metsa 10 tm hektaril.

Alumises reas või ridades tuleb olemasolul kirjeldada järelkasvu ja alusmetsa ning olulisi puistu iseärasusi.

*Käesoleval tabelil on illustreeriv iseloom.

Toomas Sepp
Linnasekretär

Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006 määruse nr 34

“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord“

LISA 4

Ehituskruundi joonisele dendroloogilise inventuuri tulemuste kandmise näide:

Ehituskruundi joonisele dendroloogilise inventuuri tulemuste kandmise näide

*Käesoleval joonisel on illustreeriv iseloom.

Toomas Sepp
Linnasekretär

Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006 määruse nr 34

“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord“

LISA 5

Parkide ja haljasalade joonisele dendroloogilise inventuuri tulemuste kandmise näide:

Parkide ja haljasalade joonisele dendroloogilise inventuuri tulemuste kandmise näide

*Käesoleval joonisel on illustreeriv iseloom.

Toomas Sepp
Linnasekretär

Parkide, metsaosade ja haljasalade joonisele dendrooloogilise inventuuri tulemuste kandmise näide:

Parkide, metsaosade ja haljasalade joonisele dendrooloogilise inventuuri tulemuste kandmise näide

*Käesoleval joonisel on illustreeriv iseloom.

Toomas Sepp
Linnasekretär

Puu- ja põõsaliikide ning metsakasvukohatüüpide lühendid dendrooloogilistes inventuurides:

OKASPUUD

EkM – mägi-ebaküpress (*Chamaecyparis pisifera*)

El – harilik elupuu (*Thuja occidentalis*)

Elk – hariliku elupuu kollaseokkaline kultivar (*Thuja occidentalis* 'Aurea')

Elp – hariliku elupuu sammasja võraga kultivar ("püramiidvorm") (*Thuja occidentalis* 'Pyramidalis')

ElpF – hariliku elupuu sammasja võraga kultivar ("püramiidvorm") (*Thuja occidentalis* 'Fastigiata')

ElpS – hariliku elupuu sammasja võraga kultivar ("püramiidvorm") (*Thuja occidentalis* 'Smaragd')

Elü – hariliku elupuu ümara võraga kultivar (*Thuja occidentalis* 'Globosa')

Elo – hariliku elupuu ovaalse võraga kultivar (*Thuja occidentalis* 'Hoveyi')

Et – harilik ebatsuuga (*Pseudotsuga menziesii*)

Ets – hariliku ebatsuuga sinihall teisend (*Pseudotsuga menziesii* var. *glauca*)

Hp – hiibapuu (*Thujopsis dolabrata*)

Ju – harilik jugapuu (*Taxus baccata*)

Juk – hariliku jugapuu kollaseokkaline kultivar (*Taxus baccata* 'Semperaurea', 'Sommergold')

Jup – hariliku jugapuu püstise võraga kultivar (*Taxus baccata* 'Fastigiata')

JuI – ida-jugapuu (*Taxus cuspidata*)

JuK – kanada jugapuu (*Taxus canadensis*)

Kd – harilik kadakas (*Juniperus communis*)

Kdk – hariliku kadaka kollaseokkaline kultivar (*Juniperus communis* 'Tatra', 'Golden Cone')

Kdl – hariliku kadaka laiuv kultivar (*Juniperus communis* 'Depressa')

Kdp – hariliku kadaka sammasja võraga kultivar ("püramiidvorm") (*Juniperus communis* 'Hibernica', 'Suecica'jt.)

KdS – sabiina kadakas (*Juniperus sabina*)

KdH – hiina kadakas (*Juniperus chinensis*)

KdPI – Pfitzeri kadaka laiuv kultivar (*Juniperus x pfitzeriana*, *Juniperus* × *media* 'Pfitzeriana' = *Juniperus chinensis* 'Pfitzeriana')

KdPIk – Pfitzeri kadaka kollaseokkiline laiuv kultivar (*Juniperus x pfitzeriana* 'Aurea', *Juniperus* × *media* 'Pfitzeriana Aurea' = *Juniperus chinensis* 'Pfitzeriana Aurea')

KdK – kirju kadakas (*Juniperus squamata*)

KdR – roomav kadakas (*Juniperus horizontalis*)

KdRs – roomava kadaka sinihallide okastega kultivar (*Juniperus horizontalis* 'Glauc', 'Blue Moon' jt.)

KdV – virgiinia kadakas (*Juniperus virginiana*)

KdVp – virgiinia kadaka sammasjas kultivar ("püramiidvorm") (*Juniperus virginiana* 'Skyrocket')

Ku – harilik kuusk (*Picea abies*)

KuE – Engelmanni kuusk (*Picea engelmannii*)

KuK – kanada kuusk (*Picea glauca*)

KuKk – kanada kuuse koonusja võraga kultivar (*Picea glauca* 'Conica')

KuM – must kuusk (*Picea mariana*)

KuS – serbia kuusk (*Picea omorika*)

KuSk – serbia kuuse kääbuskultivar (*Picea omorika* 'Nana')

KuT – torkav kuusk (*Picea pungens*)

KuTh – torkava kuuse hõbedaste okaste kultivar (*Picea pungens* 'Argentea')

KuTs – torkava kuuse sinihallide okastega kultivar (*Picea pungens* 'Glauc'))

LhA – ameerika lehis (*Larix laricina*)

LhE – euroopa lehis (*Larix decidua*)

LhJ – jaapani lehis (*Larix kaempferi* = *Larix leptolepis*)

LhK – kuriili lehis (*Larix gmelinii* var. *japonica* = *Larix kurilensis* = *Larix kamtchatica*)

LhS – siberi lehis (*Larix sibirica*)

LhV – vene lehis (*Larix russica*)

LhVr – eurojaapani lehis (varem = värdlehis) (*Larix* × *eurolepis* = *Larix* x *marschlinsii*)

Mb – mikrobioota (*Microbiota decussata*)

Mä – harilik mänd (*Pinus sylvestris*)

MäH – hall mänd (*Pinus banksiana*)

MäK – keermänd = keerdokkiline mänd (*Pinus contorta*)

MäKo – kollane mänd (*Pinus ponderosa*)

MäM – mägimänd (*Pinus mugo*)

MäMu – must mänd (*Pinus nigra*)

MäV – valge mänd (*Pinus strobus*)

MäR – rumeelia mänd (*Pinus peuce*)

TsE – eriokkiline tsuuga (*Tsuga diversifolia*)

TsK – kanada tsuuga (*Tsuga canadensis*)

NIE – Euroopa nulg (*Abies alba*)

NIKa – Kaukaasia nulg (*Abies nordmanniana*)

NIJ – Jaapani nulg (*Abies veitchii*)

NIA – Amuuri nulg (*Abies nephrolepis*)

NISa – Sahhaliini nulg (*Abies sachalinensis*)

NISi – Siberi nulg (*Abies sibirica*)

NIH – Hall nulg (*Abies concolor*)

NIKo – Korea nulg (*Abies koreana*)

MäSa- Alpi seedermand (*Pinus cembra*)

MäSk – Korea seedermand (*Pinus koraiensis*)

LEHTPUUD

Hb – harilik haab (*Populus tremula*)

Hbp – hariliku haava sammasjas kultivar (“püramiidvorm“) (*Populus tremula* ‘Erecta’)

HbH – hõbehaab (*Populus alba*)

HbHl – Hall haab (*Populus canescens*)

HbHp – hõbehaava sammasjas kultivar (“püramiidvorm“) (*Populus alba* ‘Pyramidalis’)

Hk – harilik hobukastan (*Aesculus hippocastanum*)

HkK – kollane hobukastan (*Aesculus flava* = *Aesculus octandra* = *Aesculus lutea*)

HkP – punane hobukastan (*Aesculus* × *carnea*)

HkV – värd-hobukastan (*Aesculus* × *hybrida*)

Ja – harilik jalakas (*Ulmus glabra*)

Jak – hariliku jalaka kurdlehine kultivar (*Ulmus glabra* 'Crispa')

Jal – hariliku jalaka vihmavarjukulise võraga kultivar (*Ulmus glabra* 'Camperdownii', kaasa arvatud 'Serpentina')

Jap – hariliku jalaka munaja võra ja püstiste okstega kultivar ("püramiidvorm") (*Ulmus glabra* 'Exoniensis')

JaM – põldjalakas (*Ulmus minor*)

Ko – amuuri korgipuu (*Phellodendron amurense*)

Kr – kreegipuu (*Prunus insititia* = *Prunus domestica* ssp. *insititia*)

Krs – harilik kirsipuu (*Cerasus vulgaris* = *Prunus cerasus*)

KrsM – magus kirsipuu (*Cerasus avium* = *Prunus avium*)

KsA – arukask (*Betula pendula*)

KsAl – arukase lõhislehine kultivar (*Betula pendula* 'Crispa')

KsAlm – arukase madal rippuvate okstega kultivar ("leinavorm") (*Betula pendula* 'Youngii')

KsAlk – arukase kõrgekasvuline rippuvate okstega kultivar ("leinavom") (*Betula pendula* 'Tristis')

KsAp – arukase punaselehine kultivar (*Betula pendula* 'Purpurea', 'Biribin')

KsK – kuldkask (*Betula* × *aurata*)

KsS – sookask (*Betula pubescens*)

Kü – künnapuu (*Ulmus laevis*)

Lhü – värdlepp (*Alnus* × *pubescens* = *Alnus* × *hybrida*)

Lm – sanglepp ehk must lepp (*Alnus glutinosa*)

Lv – hall ehk valge lepp (*Alnus incana*)

PaH – halapaju (*Salix acutifolia*)

PaHl - halapaju rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (*Salix acutifolia* ‘Pendula’)

PaHä – härmpaju (*Salix daphnoides*)

Ph – hall pähklipuu (*Juglans cinerea*)

PhM – mandþuuria pähklipuu (*Juglans mandshurica*)

Pi – harilik pihlakas (*Sorbus aucuparia*)

Pil – hariliku pihlaka rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (*Sorbus aucuparia* ‘Pendula’)

Pk – harilik paakspuu (*Frangula alnus* = *Rhamnus frangula*)

Pl – harilik ploomipuu (*Prunus domestica*)

PIH – alõtða ehk haraline ploomipuu ehk hekiploom (*Prunus cerasifera* ssp. *divaricata* = *Prunus divaricata*)

Po – pooppuu (*Sorbus intermedia*)

PpE – euroameerika pappel (*Populus × canadensis* = *Populus × euroamericana*)

PpEl – euroameerika papli laiuva võraga emaskultivar (*Populus × canadensis* ‘Marilandica’)

PpHp – hiina papli munaja võraga kultivar (“püramiidvorm“) (*Populus simonii* ‘Fastigiata’)

PpL – lõhnav pappel (*Populus suaveolens*)

PpLo – loorberpappel (*Populus laurifolia*)

PpM – must pappel (*Populus nigra*)

PpMp – musta papli sammasjas kultivar (“püramiidvorm“) (*Populus nigra* ‘Italica’)

PpP – palsami pappel(*Populus balsamifera*)

PpPl – palsami papli rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (*Populus balsamifera* ‘Hortensis’)

PpT – tume pappel (*Populus tristis*)

Pr – harilik pirnipuu (*Pyrus communis*)

Pä – harilik pärn (*Tilia cordata*)

PäA – ameerika pärn (*Tilia americana*)

PäK – läiklehine ehk krimmi pärn (*Tilia* × *euchlora*)

PäL – lääne pärn (*Tilia* × *europaea* = *Tilia* × *vulgaris*)

PäS – suurelehine pärn (*Tilia platyphyllos*)

Re – raagremmelgas (*Salix caprea*)

Rel – raagremmelga isane rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (*Salix caprea* ‘Kilmarnock’)

ReH – höheremmelgas (*Salix alba*)

ReHl – höheremmelga rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (*Salix alba* ‘Tristis’)

ReL – leinaremmeelgas (*Salix* × *sepulcralis*)

ReP – punakas remmelgas (*Salix* × *rubens*)

ReR – rabe remmelgas (*Salix fragilis*)

ReRk – rabeda remmelga kerakujuline kultivar (*Salix fragilis* ‘Bullata’)

ReRa – raudremmelgas (*Salix pentandra*)

Rb – harilik robiinia (*Robinia pseudoacacia*)

Sa – harilik saar (*Fraxinus excelsior*)

Sal – harilik saare rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (Fraxinus excelsior ‘Pendula’)

SaP – pensilvaania saar (Fraxinus pensylvanica)

Ta – harilik tamm (Quercus robur)

Tap – hariliku tamme sammasjas kultivar (“püramiidvorm“) (Quercus robur ‘Fastigiata’)

Ta P – punane tamm (Quercus rubra)

TmA – amuuri toomingas (Padus maackii = Prunus maackii)

Tm – harilik toomingas (Padus avium = Prunus padus)

Tmp – harilik toomingas punaselehine kultivar (Padus avium ‘Colorata’ = Prunus padus ‘Colorata’)

TmH – hilistoomingas (Padus serotina = Prunus serotina)

TmP – pensilvaania toomingas (Padus pensylvanica = Prunus pensylvanica)

TmV – virgiinia toomingas (Padus virginiana = Prunus virginiana)

TmVp – virgiinia toominga punaselehine kultivar (Padus virginiana ‘Shubert’ = Prunus virginiana ‘Shubert’)

Tr – harilik türnpuu (Rhamnus catharticus)

Va – harilik vaher (Acer platanoides)

Val – hariliku vahtra lõhislehine kultivar (Acer platanoides ‘Dissectum’)

Vap – hariliku vahtra punaselehine kultivar (Acer platanoides ‘Schwedleri’)

VapC – hariliku vahtra punaselehine kultivar (Acer platanoides ‘Crimson King’)

VapF – hariliku vahtra tumepunaselehine kultivar (Acer platanoides ‘Fassen’s Black’)

VapR – hariliku vahtra punaselehine kultivar (Acer platanoides ‘Royal Red’)

Vav – hariliku vahtra valgekirjulehine kultivar (*Acer platanoides* ‘Drummondii’)

VaG – ginnala vaher (*Acer ginnala*)

VaM – mägivaher (*Acer pseudoplatanus*)

VaP – põldvaher (*Acer campestre*)

VaS – saarvaher (*Acer negundo*)

VaT – tatari vaher (*Acer tataricum*)

Õ – aedõunapuu (*Malus domestica*)

ÕM – ida-mariõunapuu (*Malus baccata*)

ÕP – purpurõunapuu (*Malus* × *purpurea*)

ÕPl – ploomilehine õunapuu (*Malus prunifolia*)

PÕÕSAD

Ar – must aroonia kultivar (*Aronia* × *prunifolia* ‘Floribunda’)

As – astelpaju (*Hippophae rhamnoides*)

De – kare deutsia (*Deutzia scabra*)

DeV – prantsuse deutsia (*Deutzia* × *lemoinei*)

Ej – harilik ebajasmiin (*Philadelphus coronarius*)

EjL – laialehine ebajasmiin (*Philadelphus pubescens*)

EjN – neitsilik ebajasmiin (*Philadelphus* × *virginialis*)

EjV – vard-ebajasmiin (*Philadelphus* × *lemoinei*)

Ekü – jaapani ebaküdoonia (*Chaenomeles japonica*)

FoL – looklev forsüütia (*Forsythia suspensa*)

FoV – vard- forsüütia (*Forsythia* × *intermedia*)

HoA – aedhortensia (*Hydrangea paniculata*)

HoP – puishortensia (*Hydrangea arborescens*)

IIM – Meserva iileks (*Ilex* × *meserveae*)

KbK – koerkibuvits (*Rosa canina*)

KbM– metskibuvits (*Rosa majalis*)

KbP – punaselehine kibuvits (*Rosa glauca*)

Kik – harilik kikkapuu (*Euonymus europaeus*)

KikF – Fortunei kikkapuu (*Euonymus fortunei*)

KikS – Sieboldi kikkapuu (*Euonymus sieboldii*)

Kk – harilik kukerpuu (*Berberis vulgaris*)

Kkp – hariliku kukerpuu punaselehine kultivar (*Berberis vulgaris* 'Atropurpurea')

KkT – Thunbergi kukerpuu (*Berberis thunbergii*)

KkTp – Thunbergi kukerpuu punaselehine kultivar (*Berberis thunbergii* 'Atropurpurea')

KslA – alpi kuslapuu (*Lonicera alpigena*)

Ksl – harilik kuslapuu (*Lonicera xylosteum*)

KslL – lõhnav kuslapuu (*Lonicera caprifolium*)

KslLd – Ledebouri kuslapuu (*Lonicera ledebourii*)

KslT – tatari kuslapuu (*Lonicera tatarica*)

KslV – väänduv kuslapuu (*Lonicera periclymenum*)

Kv – alpi kuldvihm (*Laburnum alpinum*)

Ld – punane leeder (*Sambucus racemosa*)

LdM – must leeder (*Sambucus nigra*)

Ldj – harilik lodjapuu (*Viburnum opulus*)

LdjK – kanada lodjapuu (*Viburnum lentago*)

LdjV – villane lodjapuu (*Viburnum lantana*)

Lg – harilik liguster (*Ligustrum vulgare*)

LpM – mustjas luudpõõsas (*Cytisus nigricans*)

Lt – harilik leetpõõsas (*Genista tinctoria*)

Lä – suur läätspuu (*Caragana arborescens*)

Läl – suure läätspuu rippuvate okstega kultivar (“leinavorm“) (*Caragana arborescens* ‘Pendula’)

Lälõ – suure läätspuu lõhislehine kultivar (*Caragana arborescens* ‘Lorbergii’)

LäV – väike läätspuu (*Caragana frutex*)

Mh – läiklehine mahoonia (*Mahonia aquifolium*)

Mr – põõsamaran (*Potentilla fruticosa*)

Nä – harilik näsiniin (*Daphne mezereum*)

PaL – liivpaju (*Salix arenaria*)

PaP – punapaju (*Salix purpurea*)

PaV – vitspaju (*Salix viminalis*)

Rd – katavba rododendron (*Rhododendron catawbiense*)

RdJ – jaapani rododendron (*Rhododendron japonica*)

Ro – roosid (*Rosa cv.cv.*)

Si – harilik sirel (*Syringa vulgaris*)

Sik – karvane sirel (*Syringa villosa*)

SiU – ungari sirel (*Syringa josikaea*)

Tl – harilik taralõng (*Lycium halimifolium* = *Lycium barbarum*)

Tp – tähk-toompihlakas (*Amelanchier spicata*)

Up – madal ubapõõsas (*Cytisus ratisbonensis*)

We – varajane weigela (*Weigela praecox*)

METSA KASVUKOHATÜÜPIDE LÜHENDID

LL – leesikaloo

KL – kastikuloo

LU – lubikaloo

SM – sambliku

KN – kanarbiku

SN – sinika

PH – pohla

JP – jänesekapsa–pohla

MS – mustika

JM - jänesekapsa–mustika

KM – karusambla–mustika

KR – karusambla

JK – jänesekapsa

SL – sinilille

ND – naadi

SJ – sõnajala

AN – angervaksa

TA – tarna-angervaksa

Os – osja

TR - tarna

LD – lodu

KS – kõdusoo

MD – madalsoo

SS – siirdesoo

RB – raba

LP – liivane puistang

KP – kivine puistang

SP – saviliivane puistang

TP –turbane puistang

Ei eristata tarna ega osja kasvukohatüüpi.

Täiendav “K“ metsatüübi lühendi ees tähistab kuivendust.

Toomas Sepp
Linnasekretär